

Az előterjesztés elkészítésében közreműködött: Komendáné Nagy Márta irodavezető,
Nagyné Horváth Judit szociális ügyintéző

...../2012

Tájékoztató

Hatvan város védőnői szolgálatainak 2011. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2012. évi munkatervében az október 25-ei ülés napirendi pontjai között szerepel Hatvan város védőnői szolgálatainak 2011. évi tevékenységéről szóló tájékoztató megtárgyalása. A Heves Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve Hatvani, Gyöngyösi Kistérségi Népegészségügyi Intézete elkészítette a tájékoztatót Hatvan város védőnői szolgálatainak 2011. évi tevékenységéről, ami a tájékoztató mellékletét képezi.

A védőnők a jogszabályban meghatározott jelentési kötelezettségüknek időben eleget tesznek, alapnyilvántartásokat, dokumentációkat pontosan, naprakészen vezetnek. A védőnői szolgálat dolgozói rendszeresen részt vesznek városi, térségi szintű egészségnapok, szűrési programok szervezésében, lebonyolításában. A Magyar Védőnők Egyesülete hatvani szakosztálya a védőnők számára megyei szintű továbbképzést szervezett. A területi és az iskolai védőnők szakfelügyeletét a kistérségi vezető védőnő gyakorolja, napi munkakapcsolatban van a védőnők munkáltatóival, a házi gyermekorvosokkal, valamint a kórházban dolgozó szülész-nőgyógyász szakorvosokkal. A tájékoztató a tárgyi és a személyi feltételekre is kiterjed.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót szíveskedjék tudomásul venni.

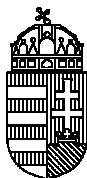
Hatvan, 2012. október 18.

Lestyán Balázs
egészségügyi tanácsnok

Látta:

dr. Szikszai Márta
jegyző

HEVES MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZAKIGAZGATÁSI SZERVE
HATVANI, GYÖNGYÖSI KISTÉRSÉGI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI INTÉZETE

DR. ÉGER CSABA
kistérségi tisztifőorvos

Iktatószám: X-R-061/00009-2/2012

Ügyintéző: Harkány Lászlóné

Mottó:

„...testben erős és hatalmas, anyagilag és szellemileg boldog nemzet csak az egészségügy célszerű rendezése által lehet. „

Kun Tamás, 1869

„A legjobb eszmék is csak úgy érnek valamit, ha a tettek órájában nem feledkeznek meg róluk. Aki hazáját és nemzetét híven szereti, az elkövet mindent, hogy a nép egészsége javuljon...”

Fodor József, 1886

TÁJÉKOZTATÓ

Hatvan város védőnői szolgálatainak 2011. évi tevékenységéről

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2012. évi munkatervének megfelelően ez év október 25-én tárgyalja a fentebb említett tájékoztatót, melynek elkészítéséhez felhasználtam a védőnői szolgálatok által intézetünknek megküldött jelentéseit, valamint a hatóságunk által végzett szakfelüyeleti ellenőrzések tapasztalatait.

A helyi önkormányzatokról szóló **1990. évi LXV tv.**, valamint az egészségügyről szóló **1997. évi CLIV tv.** kötelező feladatként jelölik meg a települési önkormányzatok számára az egészségügyi alapellátás biztosítását a lakosság részére.

Tájékoztatónk a városunkban működő védőnői szolgálatok tevékenységéről számol be, melyek szakmai felügyeletét a kistérségi vezető védőnő gyakorolja. Fő céljai közreműködni az egységes, esély-egyenlő védőnői ellátás megvalósításában, minőségének fejlesztésében, meghatározni az elérendő célokat, szakmai feladatokat, segítséget nyújtani a védőnői feladatok eredményes végrehajtásához, kijelölni az oktató védőnőket, együttműködni a védőnői kapcsolatrendszer tagjaival, javaslatot tenni szükség esetén a védőnői állások létesítésére, körzetek kialakítására, a kiemelkedő munkát végző védőnők kitüntetésére, jutalmazására.

A vezető védőnői feladatok ellátásának módszere a munkaértekezlet, a szakmai felügyeleti ellenőrzés, a szakmai látogatás.

A védőnői szolgálat ellátási területei: területi védőnői és iskola-egészségügyi (iskola védőnői) ellátás. A feladatok ellátása szakmai protokollok, jogszabályok alapján történik.

Legfontosabb jogszabályok a védőnői tevékenység ellátásával kapcsolatban:

- **A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény,**
- **Az egészségről szóló 1997. évi CLIV. törvény,**
- **49/2004.(V. 21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról,**
- **33/1992.(XII. 23.) NM rendelet a terhesgondozásról,**
- **26/1997.(IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról,**
- **A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény**

Védőnői feladatok ellátását az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett védőnő végezhet. Védőnőt csak védőnő helyettesíthet.

A védőnői szolgálat alapfeladata, kötelezettsége és felelőssége a **primer prevenció**. A védőnői munka módszere a gondozás, a személyre szabott tanácsadás, szűrővizsgálatok végzése, egészségnevelési programokban közreműködés.

Területi védőnői ellátás főbb feladatai:

Nővédelem, ezen belül családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, anyaságra felkészítés segítése, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezése; **várandós anyák gondozása; gyermekágyas időszak gondozási feladatai; 0 – 6 éves korig a gyermekek gondozása.** Gondozási terv alapján családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, kor szerinti védőnői szűrővizsgálatok elvégzése, a szoptatás és anyatejes táplálás fokozott figyelemmel kísérése, a fokozott gondozást igénylő gyermek és családja életviteléhez segítségnyújtás, családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltásokról, azok szervezése, nyilvántartásának vezetése; **család gondozás; egyéni és közösségi egészségfejlesztési programok szervezése, megvalósítása.**

Személyi feltételek:

Hatvanban két védőnői szolgálatban összesen 7 területi védőnő dolgozik.

I.sz. Védőnői szolgálat / Horváth M. u. 17./

Négy területi védőnő közül két fő csak körzeti védőnői feladatokat lát el, két fő pedig a körzeti munkája mellett iskolavédőnői feladatokat is ellát.

A tanácsadóban önálló védőnői tanácsadás várandósok számára heti 4 alkalommal, 0-6 éves gyermekek számára szintén heti 4 alkalommal van.

Gyermekeggyógyintézzel közös tanácsadás heti 2 alkalommal történik.

II. sz. Védőnői szolgálat / Bajcsy - Zs. u. 11./

Három területi védőnő dolgozik, körzeti védőnői feladatokat látnak el. A VII. körzetben dolgozó védőnő látja el saját hatvani körzete mellett Kerekharaszton is a védőnői feladatokat.

A tanácsadóban önálló védőnői tanácsadás várandósok számára heti 3 alkalommal, 0-6 éves gyermekek számára szintén heti 3 alkalommal van.

Gyermekeggyógyintézzel közös tanácsadás heti 2 alkalommal történik.

Tárgyi feltételek:

Mindkét tanácsadó rendelkezik az előírt alapfelszereléssel. Problémát jelent, hogy a védőnői szolgálatok nem rendelkeznek számítógépes védőnői programmal. A használt számítógépek gyakran hibásodnak meg, igen lassúak. A védőnői tevékenység minőségének fejlesztése az adminisztrációs követelmények csökkentése érdekében szükséges valamennyi dokumentációt és adatszolgáltatást számítógépen vezetni, végezni. A GYEMSZI felé a védőnői jelentések leadása havonta on-line kötelező. Jelenleg mindkét tanácsadó igen-igen zsúfolt. A védőnői helyiség a területi védőnők és az iskolai védőnők közös munkaszobája egyben.

Az új-hatvani tanácsadó elrendezése nem megfelelő, a váró helyiségből a gondozottak a tanácsadó helyiségen keresztül közelíthetik meg a védőnői szobát. A zsúfoltságot fokozza, hogy az általános iskolások szűrővizsgálata a tanácsadóban történik, mivel sem orvosi rendelővel, sem orvosi szobával nem rendelkeznek az új-hatvani általános iskolák.

A tanácsadók megfelelő babakocsi tárolóval nem rendelkeznek.

Ez alkalommal is javasolt a számítógépes állomány korszerűsítése, aktuális védőnői program telepítése, korszerűbb védőnői tanácsadók kialakítása.

Szakmai munka:

A védőnők minden év elején a saját területükre, körzetükre, az ellátott óvodákra, iskolákra részletes éves szakmai munkatervet, egészségnevelési tervet készítenek.

Mindkét szolgálat védőnői oktató védőnői feladatokat is ellátnak.

Jól működtetik városunkban az igen népszerű Baba Mama klubokat.

Kiemelt feladatok: az anyatejes táplálás, a szoptatás általánossá, természetessé, kizárólagossá tétele legalább a csecsemő hat hónapos koráig, az önálló védőnői szűrővizsgálatok hiánytalan elvégzése a tanácsadóban – 1 hónapos, 2 hónapos, 6 hónapos, 1, 2, 3, 4, 5, 6 éves korban, melynek eredményéről a szülő írásos tájékoztatót kap, iskolai egészségnevelés színvonalának emelése - különösen az egészséges táplálkozás, a mozgás, az egészséges életmód; a káros szenvedélyek megelőzése témákban.

A 2011. évi területi védőnői munkáról az 1. sz. melléklet tájékoztat.

Iskola – egészségügyi védőnői ellátás főbb feladatai

A tanulók **egészségügyi ellátásán** kívül egyéb iskola-egészségügyi feladatokat is ellát, környezet-egészségügy – az intézményi környezet megfelelése, közegészségügy, járványügyi feladatok, az iskolai életkorhoz kötött és kampányoltások elvégzése, dokumentálása, nevelési-oktatási intézményekben való étkeztetés ellenőrzése, szükség esetén elsősegélynyújtás, egészségnevelés, egészségügyi információk közlése a szülőkkel és a pedagógusokkal.

Az ellátott gyermekekről nyilvántartást vezetnek, külön jogszabályok szerint jelentéseket készítenek, a végzett munkát dokumentálják.

Általános iskolák

Személyi feltételek:

1. Az általános iskolák iskola védőnői feladatait / az 5.sz. általános iskolát kivéve/ **2 főállású iskolavédőnő** végzi, az 5. sz. általános iskola védőnői feladatait 2 területi védőnő végzi körzeti munkája mellett.

Főállású védőnői ellátás: 1 védőnő: Kossuth Lajos Általános Iskola, Kodály Zoltán. Általános Iskola; 1 védőnő: Szent István Általános Iskola, Új-hatvani Római Katolikus Általános Iskola, Lesznai Anna Iskola. Az orvosi feladatokat a gyermekközveteket ellátó házi gyermekorvosok végzik részmunkaidőben.

Tárgyi feltételek:

Az iskolai szűrések változatlanul a tanácsadóban történnek Új-hatvanban, mivel az általános iskolákban **az orvosi szoba kialakítása nem történt meg.**

A tanácsadók működésében ez gyakran problémát jelent az önálló védőnői tanácsadások, a szakorvosi tanácsadások időpontjaival való ütközések miatt.

Szakmai munka:

Az iskolavédőnők az iskolavezetéssel, az iskolát ellátó orvossal egyeztetett munkaterv alapján végzik iskola-egészségügyi, egészségnevelési feladataikat. A munkatervben foglaltakat, a szűrések időpontját, az egészségnevelési témát, a programot az iskola által biztosított tanórát az iskolák vezetésével egyeztetik.

Folyamatosan kiemelt iskolai egészségnevelési program az általános iskolákban:

- 5. osztály: **táplálkozási ismeretek** bővítése a tanulók körében
- 6. osztály: a **dohányzás** káros hatásairól szóló előadások tartása
- 7., 8. osztály: **káros szenvedélyek**; alkohol, drog, valamint **szerelem, szexualitás** stb. témák

Emellett minden osztályban más témákban is történtek beszélgetések, kiscsoportos foglalkozások, előadások.

Az idei év kiemelt programja a fejtetvesség elleni védelem, tájékoztatás, felvilágosítás volt.

Az előírt osztályok védőnői **szűrővizsgálata – 6 éven felüliek esetében két évente, valamint a tanulók személyi higiéniájának** ellenőrzése megtörtént; **kötelező védőoltásoknál elmaradás nem volt**, rendszeres a gyógytestnevelés ellenőrzése, kapcsolattartás a szülőkkel, pedagógusokkal, személyes találkozások, illetve tantestületi ülések alkalmával.

Középiskolák

2.Ifjúság – egészségügyi szolgálat működik

Személyi feltételek:

Az ifjúság-egészségügyi tevékenységet **főállású iskolaorvosok és főállású ifjúsági védőnők – 3 fő** - látják el.

I.sz Ifjúság-egészségügyi szolgálat: Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium– 1 főállású védőnő

II.sz. Ifjúság-egészségügyi szolgálat, ellátandó iskolák: Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola- 1 főállású védőnő; Széchenyi István Római Katolikus Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola és Grassalkovich Antal Szakközépiskola – 1 főállású védőnő

Tárgyi feltételek:

A közép fokú oktatási intézmények rendelkeznek orvosi szobával, illetve orvosi rendelővel. Az alapfelszereltség biztosított, a helyiségek kialakításánál vannak eltérések. Megfelelő váró helyiség hiányzik: Bajza Gimnázium és Széchenyi Szakközépiskola orvosi rendelőknél.

Szakmai munka

Az iskolákban a tanulók szűrővizsgálata, valamint alkalmassági- és állapotvizsgálata megtörtént. Rendszeres az étkeztetés, a termék és egyéb kiszolgáló helyiségek ellenőrzése, valamint az egészségnevelő előadások tartása.

Az iskola-egészségügyben dolgozók tevékenységüket előzetesen egyeztetett, elkészített munkaterv alapján végezték.

A védőnők rendszeresen részt vettek tantestületi ülésen, összevont szülői értekezleten, ahol tájékoztatást adtak a tanulók egészségügyi állapotáról és az oktatási intézményben végzett iskola-egészségügyi tevékenységről.

Iskolai büfék kínálatának figyelemmel kísérése az elmúlt tanévben is folyamatos volt.

Az iskolát ellátó védőnők is rendszeresen részt vettek szakmai értekezleteken, pontszerző továbbképzéseken.

Az oktatási intézményekben végzett szűrésekről, egészségnevelésről összesített adatokat a 2. és 3.sz mellékletek tartalmazzák.

Összegezve:

A védőnők sokrétű feladataikat Hatvanban megfelelő szakmai tudással, lelkiismeretesen látják el.

A jogszabályban meghatározott jelentési kötelezettségüknek időben eleget tesznek, alapnyilvántartásokat, dokumentációkat pontosan, naprakészen vezetik. A védőnőknek az önkormányzattal, munkáltatóval való kapcsolatuk példás. A védőnői szolgálat dolgozói rendszeresen részt vesznek városi, illetve térségi szintű egészségnapok, szűrési programok szervezésében, lebonyolításában. Említésre méltó, hogy a MAVÉ hatvani szakosztálya a védőnők számára nagyon sikeres megyei szintű továbbképzést szervezett.

A területi és az iskolai védőnők szakfelügyelete hatóságunk részéről rendszeres és igényes volt.

A kistérségi vezető védőnő - Harkány Lászlóné - a védőnők tevékenységével kapcsolatosan példás munkakapcsolatot alakított ki a védőnők munkáltatóival, a házi gyermekorvosokkal valamint a kórházban dolgozó szülész-nőgyógyász szakorvosokkal.

Ezúton is szeretné megköszönni Intézetünk kistérségi vezető védőnőjének a tájékoztató elkészítéséhez nyújtott pontos, lelkiismeretes segítségét.

Hatvan, 2012-10-02

Dr. Éger Csaba Nándor
kistérségi tisztii főorvos

**2011. évi statisztikai adatok - Hatvan Védőnői Szolgálatok - 1.
melléklet**

	létszámok	Ó-hatvan				Új-hatvan			Összesen
várandósok	összesen	44	29	46	46	41	37	29	272
	újonnan	26	15	27	27	25	27	19	166
	veszélyeztetett	8	13	6	9	9	12	9	66
csecsemő	összesen	26	22	32	23	23	24	28	178
	újonnan	24	17	31	23	26	24	28	173
	veszélyeztetett	0	4	4	4	2	10	4	28
1 – 3 éves	összesen	50	38	50	79	45	60	53	375
	veszélyeztetett	1	8	4	9	5	9	6	42
3 – 6 éves	összesen	101	97	73	147	100	132	129	779
	veszélyeztetett	12	20	6	9	7	14	12	80
Össz gondozott		221	186	201	295	209	253	267	1604
családok száma		165	144	144	220	152	180	171	1176
szak- látogatások	várandós	161		165	104	124	125	173	977
			125						
	0 – 11 hónapos	331	268	365	456	381	353	326	2480
	1 – 3 éves	173	212	187	296	217	220	240	1545
	3 – 6 éves	96	188	85	164	160	232	166	1091
	gyermekágyas	95	69	127	88	126	116	100	721
védőnői	nővédelem	95	208	51	22	64	121	46	607
	várandós	220	125	247	216	206	245	223	1482
	0 – 11 hónapos	244	154	230	292	149	176	118	1363
	1 – 3 éves	170	102	84	238	75	103	77	849

tanácsadások	3 – 6 éves	105	94	64	123	110	121	86	703
	nővédelem	189	154	216	267	35	121	80	1062

2011. évi Egészségnevelési adatok – Hatvan város Védőnői Szolgálatok

3. sz. melléklet

	Ó-hatvan				Új-hatvan		
Városi Egészségnap	106	78	96	69	35	44	
Városi Gyermeknap		110		113		46	
Óvodai Egészségnevelés	75	73	141	100	160	81	167
„Én és az egészségem” rajzpályázat	10	10	10	10	15	6	8
Városi Szűrőnap Gyermekeknek		60			21	15	30
Egészségnap – a Gróf Batthyány iskolában	60	60		60			
„Ételed az életed” pályázati program		124				258	
„Jó formában a babával” pályázati program		135				234	
Baba – Mama Klub		592				280	
Baba Masszázs Tanfolyam		209					265
Nőgyógyászati rákszűrés szervezése							58

2011. évi statisztikai adatok – Hatvan város iskoláit ellátó védőnők - 2.sz. melléklet

	Létszám	Szűrővizsgálat: O + V		Beutalók száma	Védőnői tanácsadás		Egészségnevelés		Szűrések helye Alapfelszereltség
		Tanulók	Osztályok		Alkalom	Résztvevők	Alkalom	Résztvevők	
Kossuth Lajos Általános Iskola	407	358	13	49	40	108	48	667	Orvosi szoba iskolában Audiométer nincs
Kodály Zoltán Általános Iskola	398	362	14	38	36	71	27	609	Orvosi szoba iskolában Audiométer nincs
Szent István Általános Iskola	373	346	17	54	30	39	15	223	Védőnői tanácsadó
Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola	200	189	8	30	30	22	18	326	Védőnői tanácsadó
5.Sz. Általános Iskola	333	189	6	70	15	83	35	764	Orvosi szoba iskolában Audiométer nincs
Lesznai Anna Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	130	65	11	15	18	16	12	122	jelenleg folyik az iskolában orvosi szoba kialakítása
Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium	1083	1289	21	456	85	1551	91	1301	Orvosi rendelőben az iskolában, az alapfelszereltség rendben
Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola	482	478	15	119	82	428	48	1532	Orvosi rendelőben az iskolában, az alapfelszereltség rendben, nincs váróhelyiség.

Széchenyi István Római Katolikus Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	445	445	14	55	40	322	74	1265	Orvosi rendelőben az iskolában, az alapfelszereltség rendben, nincs váróhelyiség.
Grassalkovich Antal Gyakorlatközpontú Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája	260	240	17	27	46	230	20	190	Orvosi szoba iskolában

Az audiométert a szűrésekhez a védőnői tanácsadóból viszik el, mely problémát okoz, hiszen a védőnői tanácsadáson is kötelező a hallásvizsgálat.